

TARBIJAVAILDUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/22-13320-021
Otsuse kuupäev	21. dets 2022
Komisjoni koosseis	Esimees Alar Urm
Tarbija	
Kaupleja	My Fitness AS, 11273563
Tarbija nõue	Lepingu sõlmimise kohustuse tuvastamise ja trahvi kohaldamise nõue.
Asja läbivaatamise aeg	12. dets 2022

Resolutsioon:

- 1) Jätta avaldus rahuldamata.
- 2) Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Kaupleja on tarbijaga sõlmitud lepingu üles öelnud ja keeldub tarbijale teenuse osutamisest nii perioodi teenusena kui ühekordse teenusena.

Tarbija on seisukohal, et kauplejal on kohustus temaga leping sõlmida ja võimaldada tal perioodiliselt treeningsaali kasutada ja treeningutes osaleda. Tarbija väitel on kauplejal kohustus teenust osutada.

Tarbija seisukohad:

(1) alates 15.08.2022 ei ole tarbija pääsenud ühessegi rühmatreeningusse, kuna kaupleja kasutab tema suhtes agressiivset klubide külastamise keeldu, mida sisustab teadvalt ebaõige keeldumise alase informatsiooni edastamisega tarbijale, mis on ebaausa kauplemisvõtte kasutamine;

(2) kaupleja on rikkunud enda kehtestatud käitumiskodeksit (Üldtingimused) endale kehtestatud kohustuste osas (klubide keelu kohaldamine tarbija suhtes ei ole võimalik);

(3) eeldus liigub suunas, et tarbija suhtes kohaldatavaid kauplemisvõtteid on kaupleja varemgi kasutanud ja kavatseb ka tulevikus kasutada;

(4) perioodikaardi lepingu sõlmimise eripära, kus lepinguline suhe (õigus ja kohustus sõlmida leping) kehtib üksnes konkreetsetel ajaperioodidel;

(5) tarbija on esitanud tarbijavaidluste komisjonile VÕS § 101 õiguskaitsevahendite loetelust tulenevalt kohustuse täitmise nõude;

(6) tarbijavaidluste komisjonil on õigus kauplejat trahvida TKS § 70 tingimustel, millise kohaldamise eeldused tarbija loodetavasti on tõendanud, siis peaks tarbija arvates olema

komisjonil õigus kohustada kauplejat näiteks kahe nädala jooksul tarbija poolt pakkumuse saamisel sõlmima soovitud perioodikaardi lepingu ning osutama teenust, mille maksumus on rohkem kui 30 eurot ja milline kohustus on tagatud kohustuse rikkumisel leppetrahvi sissenõudmisega kauplejalt.

Kaupleja seisukoht:

Kauplejal puudub kohustus teenust osutada .

Tarbija poolt viidatud kohtumenetluses seisnes vaidlus kokkuvõtvalt küsimuses eluliselt vajalikku makseteenust osutava krediitiasutuse (Swedbank AS) õiguses lõpetada eluliselt oluline makseteenus oma kliendiga, mille jaatamise puhul eelduslikult järgneks kliendi faktiline

ja õiguslik lõppemine (tegemist oli juriidilise isikuga).

Riigikohus sedastas oma lahendis järgnevalt (vt p 12): „VÕS § 7101 lg 1 sätestab, et kui isik ja tema taotletavad lepingutingimused vastavad seaduses sätestatule ja makseteenuse pakkuja kehtestatud teenuste üldtingimustele või makseteenuse osutamise tüüptingimustele, sõlmib makseteenuse pakkuja isiku nõudmisel temaga makseteenuse lepingu. Selle sättega on makseteenuse pakkujate kahjuks kaldutud kõrvale üldisest lepingu sõlmimise vabaduse põhimõttest, sest seadus kohustab sõlmima lepingu igaühega, kes vastab seaduses sätestatule ja makseteenuse pakkuja enda tingimustele. Sellist kohustust õigustab asjaolu, et makseteenused on tänapäevases majanduskäibes vähemasti juriidilise isiku jaoks hädavajalikud teenused.

Kaupleja on eraõiguslik juriidiline isik, mis pakub klientidele jõusaali ja muude treeningute teenust. Kauplejal ei ole kohustust sõlmida tarbijatega lepinguid ning kauplejale ei ole pandud seadusega kohustust irduda üldisest lepinguvabaduse kohustusest.

Võlaõigusseaduse (edaspidi VÕS) § 8 lg 1 kohaselt on leping tehing kahe või enama isiku (lepingupooled) vahel, millega lepingupool kohustub või lepingupooled kohustuvad midagi tegema või tegemata jätma.

VÕS § 9 lg 1 näeb ette, et leping sõlmitakse pakkumuse esitamise ja sellele nõustumuse andmisega, samuti muul viisil vastastikuste tahteavalduste vahetamise teel, kui on piisavalt selge, et lepingupooled on saavutanud kokkuleppe. Tulenevalt viidatud õigusnormidest ei ole isikutel lepingu sõlmimise kohustust. Riigikohus on oma lahendites selgitanud, et põhiseadusega tagatud üldise lepinguvabaduse põhimõtte järgi võib igaüks vabalt valida, kellega ja missugustel tingimustel ta lepingu sõlmib.

Lepinguvabaduse aluseks on privaatautonomia põhimõte (RKPJKo 06.01.2015, 3-4-1-34-14, p 41; RKPJKo 30.04.2004, 3-4-1-3-04, p 21). Lepinguvabadus hõlmab vabadust otsustada, kas ja kellega leping sõlmida (RKKKo 24.09.2009, 3-1-1-67-09, p 13.3), vabadust kokku leppida tehingu tingimustes (vt RKPJKo 18.05.2015, 3-4-1-55-14, p 56; RKPJKo 30.04.2004, 3-4-1-3-04, p 21) ning vabadust astuda olemasolevast lepingulisest suhtest välja, kui selle jätkamine ei ole enam võimalik (RKÜKo 14.05.2014, 3-2-1-79-13, p 28). Riigikohus on korduvalt rõhutanud, et lepinguvabadus laieneb ka juriidilistele isikutele.

Erandlikel juhtudel on aga seaduses ette nähtud kohustus sõlmida leping tarbijaga, kes seda teenust vajab, eelkõige nt elutähtsate teenuste osutamiseks. Kaupleja ei osuta elutähtsat teenust.

Komisjoni põhjendus:

Tarbija nõue on, et komisjon kohaldab kaupleja suhtes trahvi. Komisjonil ei ole väärteomenetluse pädevust. Trahvi saab tarbijakaitseaduses sätestatu rikkumise korral määrata TTJA.

Tarbija soovib, et komisjon tuvastaks kaupleja kohustuse lepingu sõlmimiseks.

Tarbija nõudel puudub alus. Õigusaktid ei kohusta treeningsaali omanikku või valdajat, kes pakub treeninguvõimalusi, pakkuma seda igale isikule ja sõlmima kõigi isikutega lepinguid.

VÕS § 8 lg 1 kohaselt on leping tehing kahe või enama isiku (lepingupooled) vahel, millega lepingupool kohustub või lepingupooled kohustuvad midagi tegema või tegemata jätma.

VÕS § 9 lg 1 sätestab, et leping sõlmitakse pakkumuse esitamise ja sellele nõustumuse andmisega, samuti muul viisil vastastikuste tahteavalduste vahetamise teel, kui on piisavalt selge, et lepingupooled on saavutanud kokkuleppe.

Isikutel ei ole kohustust lepingu sõlmimiseks, kui selline kohustus ei ole sätestatud seadusega. Antud olukorra puhuks niisugust kohustust sätestatud ei ole. Kauplejal ei ole kohustust tarbijaga lepingu sõlmimiseks.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Alar Urm

/allkirjastatud digitaalselt/